

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ РОМАНО-GERMANСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ЛІНГВІСТИКИ ТА ПЕРЕКЛАДУ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вчена рада Факультету романо-
германської філології

Вчений секретар

Юлія ТОРГОВЕЦЬ

Протокол № 4 від 28.02.2023 р.

ПРОГРАМА

комплексного екзамену з професійного спілкування іноземною мовою

Рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

Спеціальність

291 Міжнародні відносини

Освітня програма

291.00.01 Суспільні комунікації

Розглянуто і затверджено на засіданні:

кафедри лінгвістики та перекладу

Протокол № 4 від 30.11.2022 р.

Завідувач кафедри

кандидат філологічних наук

Андрій КОЗАЧУК;

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма комплексного екзамену з дисципліни «Професійне спілкування іноземною мовою» призначена для студентів, які закінчують навчання за бакалаврською програмою навчання у Київському університеті імені Бориса Грінченка за денною (стаціонарною) формою навчання з напряму підготовки «Міжнародні відносини».

Комплексний екзамен з зазначеної дисципліни має на меті визначення готовності студентів-випускників здійснювати професійні функції фахівця з високим рівнем володіння англійською мовою. В межах цього екзамену перевіряється й оцінюється науково-теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців у галузі міжнародних відносин, що передбачає сформованість комунікативних умінь та аналітичних навичок, необхідних фахівцю у його професійній діяльності.

Комплексний іспит проводиться за основними дисциплінами циклу професійної та практичної підготовки навчального плану спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-кваліфікаційний рівень - перший, бакалаврський. Мета комплексного іспиту – встановити фактичну відповідність рівня освітньої (кваліфікаційної) підготовки вимогам освітньої (кваліфікаційної) характеристики бакалавра. До складання комплексного екзамену з зазначеної дисципліни допускаються студенти, які виконали усі вимоги навчального плану та програм з курсу першої іноземної мови, а також із курсу теорії та практики перекладу першої іноземної мови (англійської мови).

Комплексний екзамен проводиться іноземною мовою, що вивчається, та українською мовою.

Для проведення комплексного екзамену організовується державна екзаменаційна комісія у складі голови та екзаменаторів (членів) комісії. Комісія створюється щорічно наказом ректора і діє протягом календарного року.

ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ НА КОМПЛЕКСНОМУ ЕКЗАМЕНІ З ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Комплексний державний екзамен з дисципліни «Професійне спілкування іноземною мовою» передбачає перевірку та оцінку сформованості у студентів комунікативної, соціокультурної та професійної компетенції, наявності у студентів високого професійного рівня володіння іноземною мовою та вмінь реалізовувати ці знання в майбутній професійній діяльності.

На державному екзамені студенти повинні продемонструвати:

- знання актуальних проблем теорії мови та підходів до аналізу мовних явищ у процесі передачі інформації іноземною мовою;
- уміння визначати відповідні мовні явища, здійснювати їх систематизацію та інтерпретацію, виходячи із загальних закономірностей іноземної мови;

- комунікативну компетенцію, тобто володіння способами формулювання думок відповідною мовою, способами реалізації мовної норми в різних видах мовленнєвої діяльності; уміння та навички використовувати базовий словник в обсязі програмних вимог (близько 6000 лексичних одиниць) та вживати їх в усній і письмовій формі в рецептивних та продуктивних видах мовленнєвої діяльності;
- володіння професійними перекладацькими вміннями: під час відтворення тексту-оригіналу засобами іншої мови уникати буквалізмів та довільного перекладу, долати неперекладність певних граматичних категорій, конструкцій, слів-реалій, усталених словосполучень та ідіом, здатність реалізувати здобуті знання, сформовані професійні навички та вміння під час професійної діяльності.

СТРУКТУРА КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ

Комплект атестаційного контролю складається із 25 варіантів завдань рівнозначної складності. Екзамен проводиться відповідно до розкладу проведення державних екзаменів.

Зміст і вимоги до завдань на комплексному екзамені

Кваліфікаційні завдання:

1. *Тестове завдання з підбору лексеми або фрази, що пропущені у тексті професійної спрямованості. Завдання спрямоване на демонстрацію вмінь словникового підбору та володіння професійною лексикою.*

*Час, що надається для підготовки першого завдання – **20 хвилин.***

2. *Написання тексту-есе обсягом до 200 слів за зазначеною темою.*

Завдання спрямоване на демонстрацію навичок висловлювати свою думку іноземною мовою. Завдання оцінює письмові вміння студента.

*Час, що надається для підготовки другого завдання – **30 хвилин.***

3. *Переклад англомовного тексту соціально-політичної спрямованості на українську.*

*Обсяг тексту – **100-150 знаків.***

*Час, що надається для підготовки третього завдання – **30 хвилин.***

Переклад тексту передбачає відтворення англomовного матеріалу засобами української мови зі збереженням її основного змісту. Під час виконання цього завдання студенти повинні продемонструвати знання лексичного матеріалу, набуті протягом вивчення таких модульних тем:

1) Міжнародне право, дотримання прав людини:

структура законодавчої влади країни, мова якої вивчається;

структура законодавчої влади України;

моральні та правові цінності людства;

взаємозв'язок моралі та права.

Міжнародні організації та їх роль у сучасному світі:

міжнародні контакти України;

роль міжнародних організацій у боротьбі з проявами агресії та тероризму.

2) Економічні відносини у суспільстві:

глобалізація у сучасному світі;

банки та банківська система;

менеджмент та людські ресурси.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

При виставленні підсумкової оцінки за державний іспит усі складові питання вважаються рівноцінними. Кожен вид роботи оцінюється за 100-бальним рейтингом, який узгоджується за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та рейтингом ECTS.

Кожен екзаменатор веде протокол оцінювання та виставляє оцінку за кожен компонент питань екзаменаційної картки. Під час написання або набору тексту відповіді екзаменатори не можуть вказувати на помилки студента або виправляти їх. Під час написання або набору тексту відповіді екзаменатори можуть вказувати на додаткові технічні моменти виконання робіт. Після відповідей студентів державна екзаменаційна комісія зводить до середнього арифметичного індивідуальні оцінки кожного члена комісії та виводить загальний рейтинг за відповіді на усі три питання. Оцінка за іспит є колегіальним рішенням усіх членів на підставі обчислених рейтингів.

При узагальненні оцінювання відповідей на екзамені члени комісії користуються такими вимогами й критеріями:

Підсумкова кількість балів (max – 100)	за національною шкалою	Рейтинг ECTS	Критерії оцінювання
90-100	відмінно	A	оцінку “відмінно” отримує студент, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання програмового матеріалу, вільно володіє спеціальною термінологією, викладає матеріал послідовно, правильно застосовує теоретичні знання з усіх фахових дисциплін для розв’язання практичних завдань; уміє розробляти методику вирішення дослідницьких проблем, використовуючи при цьому новітні досягнення науки та техніки;
82-89	добре	B	Відповідь демонструє всебічні, систематичні й глибокі знання програмового матеріалу, вільне володіння спеціальною термінологією, матеріал викладено послідовно, із застосуванням теоретичних знань з різних дисциплін для розв’язання практичних завдань; припускається 1-2 неточності у викладенні матеріалу, які не призводять до помилкових висновків і рішень
75-81	добре	C	оцінку “добре” отримує студент, який достатньо розкриває основний зміст практичних питань, володіє навичками аналізу та використовує професійну термінологію, не допускає у відповіді грубих помилок; можливі 3-4 неточності у використанні спеціальної термінології, несуттєві помилки у висновках, узагальненнях, які не спотворюють зміст відповіді
66-74	задовільно	D	оцінку “задовільно” студент отримує в основному за правильні відповіді на питання, але при цьому викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі у наданні професійного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології
60-65	задовільно	E	оцінку “задовільно” отримує студент, коротко, схематично, але в основному правильно відповідає на питання; викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології
35-59	незадовільно	FX	оцінку “незадовільно” отримує студент, який може розкрити основний зміст теоретичних питань, не володіє навичками застосування набутих знань для виконання практичних завдань; не володіє професійною термінологією; допускає грубі помилки в остаточних висновках

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основні (базові)

1. Карабан В. І., Панасьєв О. М. Практика перекладу публіцистичних текстів (англо-український та українсько-англійський напрямки). Навчальний посібник. Вінниця: «Нова Книга», 2017. – 368 с.
2. Ніколенко А.Г. Practice Makes Perfect. Навч. пос. - К.: Кондор, – 2016. – 912 с.
3. Ребрій О. В. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації. Навчальний посібник. Вінниця: «Нова Книга», 2009. – 240 с.
4. Ребрій О. В. Основи перекладацького скоропису: навч. посіб. Вінниця: «Нова Книга», 2012. – 152 с.

Додаткові

1. Велика чи мала літера? Словник-довідник, за ред. М. Жайворонка, К., 2004. <http://www.velyka-chy-mala-litera.wikidot.com>.
2. Голянич М.І. Словник лінгвістичних термінів: лексикологія, фразеологія, лексикографія [Текст] / М. Голянич, Р. Стефурак, І. Бабій ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, Ін-т філол., Каф. укр. мови. - Івано-Франківськ : Сімік, 2011. - 272 с.
3. Кочерган М. Вступ до мовознавства. – К.: Видавничий центр "Академія", 2006. – 368с.
4. Лінгвістичний портал Mova.info [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mova.info>
5. Партико З.В. Прикладна і комп'ютерна лінгвістика: Вступ до спеціальності. Львів: Афіша, 2008 – 224 с.
6. Селіванова О.О., Лінгвістична енциклопедія. - Полтава: Довкілля-К, 2011. - 844 с.

Додаткові ресурси (за наявності)

1. Мовний знак, поняття і денотат. <http://ccat.sas.upenn.edu/~haroldfs/popcult/lingstruct.html>
2. Полісемія та синонімія. <http://www.tuninst.net/ENGLISH/Lam-Lexical-ambiguity.htm>
3. Поняття про систему мови. <http://www.elearnportal.com/courses/education/methods-of-teaching-language-arts-in-public-schools/methods-of-teaching-language-arts-in-public-schools-four-language-systems>
4. Процес комунікації. http://www.cls.utk.edu/pdf/ls/Week1_Lesson7.pdf

5. Етапи процесу перекладу.
https://www.ctslanguagelink.com/translation_process.php
6. Основні моделі перекладу.
https://books.google.pl/books?id=WWg6AAAAQBAJ&pg=PA84&lpg=PA84&dq=models+of+translation+and+interpreting&source=bl&ots=2yeu_GI46u&sig=jYaMiIp8VzCf7RoNwCFbg6JsrcM&hl=uk&sa=X&ved=0ahUKEwi6yv3z0OPPAhXBJZoKHWUQBaMQ6AEITjAG#v=onepage&q=models%20of%20translation%20and%20interpreting&f=false
7. Семантична модель перекладу.
http://www.academia.edu/1426730/The_Roles_of_Semantics_in_Translation
8. Трансформаційна модель перекладу.
<http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/331/3.pdf>
9. Комунікативна модель перекладу. <http://www.worldtrans.org/TP/TP1/TP1-17.HTML>
10. Типи еквівалентності. <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/331/4.pdf>
11. Теорія рівнів еквівалентності. <http://translationjournal.net/journal/14equiv.htm>
12. Стилiстичнi особливостi в перекладi.
<http://www.translationdirectory.com/article122.htm>